Poštarina plaćena u gotovu

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. III. ZAGREB, 4. SRPNJA 1948. BROJ 25

»Dođite, sinci, poslušajte; naučit ću vas štovanju Gospoda«.

Iz današnje sv. Mise

SLAVLJE LJUBAVI

Dizao se u svemu brzo kao nitko do njega. U vojnoj akademiji prvi đak. Taj korsikanac, rođen 1769. sa šesnaest godina bude poručnikom. Tada jednoga dana zabilježi u svom dnevniku: »Sv. Helena je jedan mali otok«. Nije ni slutio, kakovu će ulogu u njegovu životu imati taj otočić. On, Napoleon je i zaboravio na tu bilješku A kako bi na tu sitnicu i mislio! U ratu za Tulon g. 1795. toliko se odlikovao, da je s dvadeset i četiri godine imenovan brigadnim generalom. I sada ide od pobjede do pobjede. Stiče slavu i veliki ugled. Godine 1799. sa trideset godina postane prvim konzulom, zapravo vladarom Francuske. Pa se doskora godine 1804. dade proglasiti nasljednim carem. Još uvijek bere ratne lovorike i povećava svoju ratnu slavu.

Godine 1809. ukine papinsku državu, a Papu Pija VII. zarobi. Vukao ga iz mjesta u mjesto običnim poštanskim kolima. Gonio ga slaba i bolesna od Savone preko Monte Cenisa (Monsnia) do Fontainebleau (Fontenblo). U gostinjcu na Mont-Cenisu je Papa iznemogao i skršen primio Sakramente umirućih. Ali nije popustio u obrani Crkve.

Godine 1810. otpustio je Napoleon svoju prvu ženu Josefinu i oženio se sa Marijom Lujzom, kćerkom cara Franje I. Senat je privolio na rastavu s prvom ženom. Sve mu se pokoravalo, sve ga se bojalo. Bio je doduše izvanredan vojskovođa, ali i čovjek bezobzirne energije i nasilnosti.

U svojoj umišljenosti, da će sebi cijelu Evropu podložiti, pođe s vojskom i na Rusiju. Dopre čak do Moskve. Ali snažan otpor Kozaka, jaka zima i glad prisile ga da se vrati u Pariz. Njegova je zvijezda počela zapadati. I nakon kapitulacije samoga Pariza g. 1814. senat liši njega i njegovu porodicu prijestolja i dade mu otok Elbu s 2.000.000 franaka godišnje.

Godine 1815. pokušava Napoleon, da se vrati na carsko prijestolje. I uspije, ali samo na 100 dana. Ne ponovo pobijeđen htjede pobjeći u Ameriku. Uhvate ga. Otpreme kao sužnja i samo kao generala Bonaparte na osamljeni, nepristupačni pusti i grebenasti otočić sv. Helenu u južnom Atlantskom Oceanu. Tu je proboravio sve do g. 1821., do svoje smrti. A Papa se vratio u Rim još g. 1814 i preuzeo svoju vlast.

»Sv. Helena je jedan mali otok«. I kad zapuhnu atlantski vjetrovi, odzvanjuju na tom otoku kao nepreštani koraci vojničkih masa. Kao tutnjava deset tisuća topova. Kao topot bijesne ratničke konjice, kojoj nema broja. Tada udara more o obalu te pustinje, o ukočene grebene od svijeta zaboravljena otoka. Ondje se sluša sate i sate neko urlanje, zavijanje, stenjanje, bijes i proklinjanje. Orkan povali žalosne vrbe kao da prekrivaju zaboravljene grobove. Tama prekrije svu okolicu. A slijevanje munja i udaranje gromova proizvedi očaj i smrtni strah. Pravi pakao.

Sve je to samo slaba slika onoga, što je Napoleon prouzročio svojim ratnim pohodima na pojedine narode i zemlje. To su melodije i pjevanje razaranja, uništavanja i propadanja svega. A onda mir i šutnja, kad te prestane. Tada nastupe osamljene i bezsnene noći. Dugi dani bez vijesti i glasa utjehe bilo otkale. Boli zbog brzo minule slave i grižnja savjesti zbog počinjenih nepravda. Dosada i muke kao muke prokletih u paklu.

Jednoga dana zapita Napoleon turobnim glasom svoga sudruga na otoku: »Generale, poznajete li poblže Isusa Krista?« Ovaj izmakne odgovoru. A Napoleon započe uvelike hvaliti osobu Isusa Krista, a naročito ljubav, koju je On našao poslije svoje smrti. I reče: »Znadete li, generale, svi su se bojali moje moći i moje volje. I vlastiti su se moji vojnici mene bojali, a nitko me nije ljubio. A sada na ovom otoku, tko se mene sjeća? Tko me ljubi? Nitko. Samo Krista ljube neprekidno i zato kažem: »On ljlbaše više nego čovjek!«

I doista! Tko je ikada došao na tu misao, da od svojih pristaša traži samo ljubav. I to ljubav, u kojoj je sve ostalo sadržano. To je zaista božanska misao, a ne ljudska. A osim toga je samo Isus tvrdio ono, što se uistinu obistinilo: »Kad budem uzdignut nad zemljom, sve ću k sebi privući.« Ili tko se ikada usudio ljudima postaviti ovakav zahtjev: »Tko više ljubi oca ili majku ili brata ili sestru, nego li mene, nije mene dostojan.« To je tražio samo Isus. On je ljubav donio s neba na zemlju. I posvuda obilno dijelio. Tko ljubav sije, ljubav će i žeti. A Krist je sve svoje slavlje, sav svoj triumf položio u ljubav, a ne u ratnu vještinu, ni u kulturni napredak, ni u znanost, ni u kakovu ljudsku vještinu i silu. Zato i žanje ljubav. I žeti će je do vijeka. Na sve se može prisiliti svijet, samo na ljubav ne. Ljubav treba sijati da nikne ljubav. Tako je činio Krist. Tako nije činio nitko, niti se tomu itko dosjetio osim Krista, Sina Božjega. I dok nijedno srce ne će zakrvariti, nijedno oko zaplakati, nijedna se duša ražalostiti nad grobom nasilnog Napoleona, more će, beskonačno more i dalje kod Sv. Helene bijesniti, urlati, oko otoka, na kom je boravio umišljeni Napoleon. A svijet će ljubiti Krista do vijeka.

LITURGIJSKE KNJIGE I KRETNJE

Molitve, koje su propisane za razne obrede, čitaju se iz liturgijskih knjiga. A to su ove:

Misal sadržava sve molitve i pjevanja za svetu Misu i za drugo bogoslužne obrede, koje vrši svećenik.

Pontifikal sadržava molitve i obrede posvećenja, koja udjeljuje biskup.

Lekcionar je knjiga u kojoj su sabrane lekcije (čitanja), poslanice i Evanđelja za svečanu sv. Misu.

Brevijar (časoslov) je molitvena knjiga svećenstva, u kojoj su odlomci iz Svetoga Pisma, Psalmi, kratki životopisi svetaca, odlomci iz homilija (propovijedi) sv. Otaca i molitve.

Martirologij je koledar s popisom svetaca, kojih blagdan pada na pojedine dane crkvene godine. Ovu knjigu dopunjuje Časoslov. Čita se iz nje svaki dan kod zajedničkog svećeničkog sata (kod Prime).

LITURGIJSKE KRETNJE (ČINI)

Kod bogoslušenja čini svećenik razne kretnje, koje znače određenu misao.

Sklapanje znači štovanje Boga kao najvećeg Gospodina i ujedno unutrašnje učešće u molitvi.

Poklon glave je naravna izjava poštovanja. Poklonom možemo pokazati poštovanje kako Bogu, tako i svecima.

Klečanje je izraz duboke poniznosti i štovanja Boga. Viši stepen klečanja je adoracija (klečanje na obadva koljena). Adoraciju treba da činimo pred izloženim presvetim oltarskim Sakramentom, kod podizanja i na Veliki Petak pred Raspelom u crkvi.

Pokloni nice (pasti na lice) znači najdublje poniženje, pokoru i skrušenost.

Poljubac. Ako se poljubi koja osoba, onda to znači vrhunaravnu ljubav prema bližnjemu. Ako se poljubi koja stvar, onda je to izjava osobitog štovanja.

Raširene i sklopljene ruke. Sklopljene ruke jesu izjava unutarnje sabranosti. Raširene ruke izjavljuju vruću težnju za Bogom i za Njegovim darovima.

Uzdignuće očiju znači, da se duša i srce dižu od svijeta k Bogu.

Udarati se u prsa znači žaljenje duše nad grijesima.

Umivanje ruku znači težnju za čistoćom duše i tijela.

Znak sv. Križa znači priznanje vjere u presvetu Trojicu.

Odgoj svećeničkog zvanja

1. Ne govori nikad rđavo o svećeniku ili o sv. Crkvi.
2. Držite savjesno Deset božjih zapovijedi i pet zapovijedi crkvenih.
3. Osobito pomnjivo svetkujte u obitelji blagdane i postite zapovijedane poste.
4. Brinite se za to, da bude dječak upoznat sa sv. zvanjem svećeničkim i da ima ljubav za njega.
5. Dajte mu u ruke knjigu, ako možete, koja o tom zvanju raspravlja.
6. Upoznajte ga sa životom svetaca.
7. Upućujte dječaka, da neposredno čezne za sv. zvanjem svećeničkim.
8. Prema svakom svećeniku gajite veliko poštovanje.
9. Vodite dječaka u crkvu, da poslužuje kod sv. Mise, ne možda radi dobitka nego radi časti.
10. Vodite ga često ne samo riječju nego osobito i svojim primjerom k sv. sakramentima i molite za njega (osobito vi, majke), da mu Bog podijeli milost sv. zvanja.

Tako će najbolje proklijati u dječaku sv. zvanje!

O. MAKSIMILIJAN KOLBE

III.

Izbor je završen. Čuju se posljednji tihi pozdravi: »Do viđenja!« — »Umirem za Poljsku!« — »Oh, kako mi je žao žene i djece, koju ostavljam sirote«.

Posljednje su riječi proizvele neizmjerno sažaljenje u srcu P. Kolbea. On mora pod svaku cijenu spasiti tog čovjeka.

Najednom gibanje. Iz redova istupi čovjek i uputi se ravno generalu Fritschu. Kako? — Što hoće taj čovjek? Svi se uzdižu na nožnim prstima, što će to sada biti? »To je P. Maksimilijan« šapuću, koji ga poznaju P. Kolbe veličanstveno vedar zaustavi se pred komandantom i reče: »Molim, primite ponudu mojeg života mjesto onog oca obitelji«. — Komandant se zbunio, ne shvaća, — šuti, a onda zapita: »Zanimanje?«

»Katolički svećenik« odvrati Pater.

»Zašto to činiš«

»Ovaj je otac potrebniji svojoj obitelji, nego li moj život izmučen godinama i poslom društvu«.

Komandant se ne snalazi, ne vjeruje, omjeri ga od glave do pete i za kratkog promišljanja reče: »Primam«. —

Odmah približeše broj P. Kolbea i on se priključi osuđenicima. Trojica vojnika odvedu nevine žrtve u mračno podzemlje, gdje će poginuti od gladi. Pred ulazom morali su ostaviti svoja odijela, pa ih onako gole gurnuše u jednu ćeliju s porugom: »Osušit ćete se kao tulipani«.

Sad je trebalo izdržati. Glas molitve i zvuci pobožnih pjesama ništa se nijesu razlikovali od vapaja kršćanskih mučenika u rimskim arenama. Predmolio je P. Kolbe. Koji put su tako uronuli u molitvu, da ne bi primijetili dolazak vojnika. Na zapomaganje nesretnika vojnik bi odgovarao udarcima nogu, te bi se dotičnik srušio mrtav ili bi bio ustrijeljen.

P. Maksimilijan se nije nikada tužio i ništa nije tražio. Svoje je drugove tješio, da će se pronaći bjegunac, i oni će biti oslobođeni.

Vojnicima je bilo značajno ovo junačko ponašanje ovog čovjeka, pa su govorili: »Zaista je ovaj svećenik čestit čovjek. Ovakvoga do sada nismo imali«.

Minula su dva tjedna potpunog gladovanja, a treći je već na izmaku. 14. VIII. dođe upravitelj ambulante kriminalac Boch i preživjelima ubrizga smrtonosnu injekciju. P. Kolbe je s molitvom na usnama pružio krvniku svoju ruku.

Umro je Marijin Vitez. Mučenička kruna, koju mu je onomadne Božja Majka nudila u tamnoj crkvici, sad mu ovjenčava čelo. S njegova lijepog patničkog lica odsijeva vedrina i sjaj, a pogled otvorenih očiju uperen na jednu točku na stropu. Tijelo mu je preneseno u mrtvačnicu i 15. VIII. na blagdan Marijina Uznesenja spaljeno u krematoriju.

Velik u životu, još veći u smrti, zaslužuje naš pažnju i naše nasljedovanje, pa makar izdaleka. Danas više nego ikada možemo se ponositi svojim svećenstvom, koje rađa ovako velikim junačkim ljudima.

Red franjevaca konventualaca dobio je još jednog svetog člana. P. Kolbe je dokaz, kako se i u dvadesetom vijeku može prevoditi idealno siromaštvo u duhu Asiškog Siromaha.

General Reda franjevaca konventualaca izdao je potrebna naređenja, da se što prije omogući postupak za proglašenje P. Maksimilijana blaženim.

—o—

NADBISKUP GRADA LIMA, glavnog grada države Peru u Južnoj Americi, blagoslovio je i otvorio novo bogoslovsko sjemenište, koje je sagrađeno milodarima pučanstva kao »spomenik naroda kleru«.

Noćna molitva

Prastari je običaj, da ljudi slave Gospodina ne samo danju, nego i noću. Sv. Pismo Staroga Zavjeta bilježi o tom ovo: »Noću sam se spominjao imena tvojega, Gospode, i držao sam zakon tvoj«. I opet govori: »U pol noći dižem se, da te slavim za pravedni zakon tvoj«. (Ps 118, 55., 62.)

A u Novom Zavjetu nama ljudima prednjači u tomu svojim primjerom sam Isus Krist. On je posvetio noć time, što se u noći rodio u štalici u Betlehemu. U noći je bježao u Egipat pred Herodom, koji je htio, da Ga još kao dijete pogubi. U noći je trpio smrtnu muku u vrtu u Getsemanu. Sv. Pismo nas izvješćuje, da je noći sprovodio u molitvi. Tako je to bilo prije nego je odabrao svoje apostole. Tako je to bilo prije nego je obećao presveti oltarski Sakrament (Euharistiju). Tako je to bilo i na Posljednjoj večeri, kad je ustanovio presveti oltarski Sakramenat.

Isusovim su stopama pošli i Njegovi učenici i kršćani prvih vjekova. I oni su noći prije glavnih svetkovina probdjeli i sprovodili u molitvi. Taj su pobožni običaj kasnije nastavili naročito redovnici. A i sada imade takvih redova, gdje tisuće i tisuće redovnika i redovnica ustaju noću, da molitvom slave Gospodina. Zato je noćno častenje Boga tako staro, kako je uopće stara molitva.

Pravi vjernici nasljeduju Isusu, prve kršćane i redovnike tako, što obavljaju svoju večernju molitvu prije spavanja i svoju jutarnju molitvu kad ustaju. Osim toga se rado mole i križaju kad god se u noći probude ili ne mogu spavati. Tako i u noći slave Gospodina, koji je gospodar i dana i noći, svakoga vremena i našega života.

Dobri kršćani svojom molitvom pretvaraju noći u dane i njome izmiruju Gospoda i mole oproštenje za one, koji obeščašćuju noćne sate ili to vrijeme Gospodnje zlo upotrebljavaju. I tako kršćani postaju dionicima onih nebeskih zborova, koji dan i noć kliču Gospodinu: »Svet, svet, svet je Gospodin Bog naš. Puna su nebesa i zemlja Tvoje veličanstvene slave. Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje«.

Da tu noćnu molitvu promakne, Crkva potiče vjernike da obavljaju večernju i jutarnju molitvu. Usto je uvela takozvana noćna klanjanja Isusu u presvetom oltarskom Sakramentu. Tako je ... godine 1809. Jakob Sinibaldi u Rimu osnovao Bratovštinu noćnog klanjanja. Od onoga se vremena klanjanja drže u Rimu pred izloženim presvetim oltarskim Sakramentom kroz 40 sati t. j. danju i noću, a poslije se to proširilo po cijeloj Crkvi. Naročito to bude prigodom euharističkih kongresa župskih, kotarskih, liturgijskih, biskupijskih i pokrajinskih ili internacijonalnih. Tako se drže noćna klanjanja i na glasovitim prošteništima n. pr. u Mariji Bistrici, Lurdu i tako dalje.

Takova noćna klanjanja i molitve imadu veliku vrijednost i donose velike blagoslove i koristi katoličkom narodu. Osobito to biva ondje, gdje se takove večernje i noćne molitve obavljaju zajednički u pojedinim obiteljima, a na noćnim klanjanjima sa svima prisutnima. Takve su molitve i klanjanja pred presvetim oltarskim Sakramentom osim sv. Pričesti, najuža budnje prema zatvorenom Spasitelju. Povezuju se u opću Isusovu zajednicu pojedinci, obitelji, župe, narodi i Crkva.

Takovim se zgodama naročito probuđuje prema zatvorenom Spasitelju u Svetohraništu i razumijevanje i poštovanje, a i katolička svijest skupne pripadnosti i povezanosti.

A večernjim, noćnim i jutarnjim molitvama osjeća se duh povezanosti sa svima onim tisućama i milijunima, koji uveče i ujutro dižu svoje ruke Gospodinu prema sv. Pismu: »Noću sam se spominjao imena Tvojega, Gospode, i u pol noći sam ustajao da Te slavim. Zato se ne ću postiditi do vijeka«.

—o—

U OKOLICI MJESTA KORINTA (Grčka) nedavno je američki arheolog prof. Oscar Broneer našao među iskopinama staru tribunu (propovjedaonicu), za koju drži, da je s nje Korinćanima propovijedao kršćanstvo sv. Pavao. Ovaj nalaz ostao je zapažen i među pravoslavcima Grčke.

APOLOGETSKI KUTIĆ

Bog je sveznajući

Govor je o znanju Božjem. Bog zna odvijeka i savršeno sve, što je bilo, što je sada, što će biti, što bi moglo biti, a i to, što mi mislimo.

Bog spoznaje samoga sebe. On dokučuje svoju bit, što nije dano nijednom stvorenju. Zato je Bog i beskonačno blažen, jer je svijestan, da uživa najsavršenije dobro. U svojoj naravi kao u ogledalu spoznaje Bog i sve stvorove kakvi su u sebi.

Bog znade, što je bilo. Na Jakobovu zdencu razgovara Isus sa ženom Samaritankom, i nabraja joj sve njezine grijehe. »Pet si muževa imala, i koga sad imaš, nije ti muž.« A žena Samaritanka ode u grad i reče ljudima: »Dođite, da vidite čovjeka, koji mi kaza sve, što sam učinila. Da nije to Krist?« (Iv. 4, 18 i 29).

Bog znade buduće događaje. Bog-čovjek Isus Krist proreče Petrovu zataju. Kad se Petar junačio, da je i u smrt pripravan poći za Isusa, reče mu Isus: »Zaista ti kažem: Noćas prije negoli pijetao zapjeva, tri puta ćeš me zatajiti« (Mt. 26, 34). Kasnije se proročanstvo Isusovo točno ispunilo. Judi je prorekao Isus, da će ga izdati. »Zaista vam kažem — reče Isus Apostolima — jedan će me između vas izdati«. A kad su Apostoli redom pitali: »Da nisam ja Gospodine?« — pitao je i Juda izdajnik: »Da nisam ja, Rabi?« A Judi odgovori Isus: »Ti kaza« — to znači, ti si taj (Mt 26, 21-22 i 25). Isus je prorekao i propast Jerusalema. Kad je izlazio iz jerusalemskoga hrama, reče Mu jedan od Njegovih učenika: »Učitelju, gle, kakvo kamenje i kako sjajne građevine! A Isus mu odgovori: Vidiš li ove silne građevine? Ni kamen na kamenu ne će ostati, koji se ne će razvaliti.« (Mk 13, 1-2).

Bog znade i najtajnije naše misli i najskrovitija čuvstva. Kad su književnici u nazočnosti Isusovoj zlo mislili o Isusu, ukori ih Isus javno i otvoreno: »Zašto zlo mislite u srcima svojim?« (Mt 9,4). I nitko se nije usudio reći, to nije istina. Zato s pravom veli Sveto Pismo: »Oči Gospodnje mnogo su bistrije od sunca, one razgledaju sve staze ljudske i dubinu bezdana, i u srcu ljudskom gledaju skrovne strane. Gospodinu naime Bogu sve je poznato prije, nego bi stvoreno« (Crkv 23, 28-29).

Bog znade i ono, što stoji do slobodne ljudske volje. Za Njega nema budućnosti, jer gleda odvijeka sve kao da se zbiva sada. Bog znade savršeno točno i sigurno, kakav će tko život provoditi u budućnosti i prema tome određuje, tko će se spasiti, a tko će propasti.

Bog znade i ono, što bi moglo biti, makar se ne će nikada ostvariti. Bog znade i ono, što bi moglo biti, kad bi se ispunili kakvi uvjeti. Isus je rekao jednom zgodom: »Jao tebi, Korozaine, jao tebi, Betsaido, jer da su se dogodila u Tiru i Sidonu čudesa, što su se dogodila u vama, davno bi već u vreći i pepelu činili pokoru« (Mt 11, 21).

Način Božje spoznaje nije u domišljanju i umovanju, već On gleda odvijeka, sigurno i jasno, samu bit stvari i događaja. Što je nama prošlo i buduće, Bogu je odvijeka nazočno kao da se zbiva sada. Bog spoznaje sve najedamput jednim jedinim činom uma, i to gleda sve u sebi spoznavajući svoju narav. U naravi ili biti svojoj vidi i spoznaje sve; Njegovo je znanje neovisno o stvorovima.

Kad znademo, da je Bog svuda i da sve znade, na što treba paziti? Treba se čuvati i potajnoga zla, jer će i ono izaći na vidjelo, a mi ćemo morati odgovarati za nj. Treba činiti dobro i onda, kad nas ne vide ljudi, jer Bog znade i u knjigu života bilježi i najskrovitije naše dobre čine. Ne činimo dobro samo radi ljudi, nego radi Boga. Volja Božja treba da je najplemenitiji razlog zbog kojega činimo dobro. A kad smo u nevolji, neka nas tješi sveznanje Božje. Bog dopušta nevolje, ali ih i na dobro obraća i sretno svršavaju, kad ih podnosimo i trpimo Bogu za ljubav. Ne treba, dakle, nikada očajavati, nego puni mira i pouzdanja u Boga čekati sretan svršetak svake nevolje.

J. REINKE O BOGU

J. Reinke, profesor botanike u Kielu, piše: »Poznavanje prirode vodi neizbježivo k ideji Boga, pa baš zbog zakona uzročnosti, po mojem mišljenju, tako smo sigurni za opstojnost Boga, kako smo sigurni za opstojnost prirode« (Die Welt als Tat, Berlin 1899. 457.).

J. BARRAND O STVORITELJU

Francuski paleontolog Joachim Barrand piše: »Obje znanosti, astronomija i paleontologija govore nam svaka na svoj način i u svom djelokrugu o veličini i slavi Stvoriteljevoj« (Systeme Silurien II. 19. E.).

Lažni proroci

U svijetu često su se javljali lažni učitelji uzvišene Kristove nauke. Odmetnici od istine i zanesenjaci vjerovali su, da mogu mijenjati ono, što je nepromjenljivo u vremenu i nadopunjavati svojim nazorima. Takovi su propovjednici vjere zabacivali evanđeoske istine ili su pokušavali, da ih djelomično ispravljaju, kako se njima činilo, da je potrebno i istinito i osnivali su nove vjerske zajednice i sekte. Ali je Isus već opomenuo svoje učenike, da će doći lažni proroci. On je opomenuo ljude, da se čuvaju kušnja i obmane. Veliki Učitelj je poznavao ljudsku narav i njezine slabosti. Znao je, da će mnogi zavodnici ulaziti lakovjernima, da ih povedu za sobom. Lažni proroci sakrivati će svoju pravu ćud pod ovčjim ruhom, kako ih ne bi prepoznali i hvatati će neiskusne u zamku obećanja, dok ih ne zarobe. To je opasnost, pred kojom ne smijemo zatvarati oči; opasnost kojoj ne smijemo podcijenjivati snagu, da se ne prevarimo. To je zlo; koje se prikrada neotpornima i širi se kao zaraza, koja često razara i tamo, gdje ne bismo očekivali, da će predrijeti. Kako, dakle, da pobijedimo zavodnike u njihovu poslu — kako da se odupremo i da ostanemo vjerni?

Božanski Učitelj je kazao: poznati ćete ovakove po njihovim rodovima. Dobro drvo rađa dobre rodove, a zlo drvo rađa zle rodove. Riječi ostaju samo riječi, ako nemamo svjedočanstva djela i istine. Obećanja, nove nauke, sve se to rasplinjuje kao dim, ako nedostaju dokazi i to, dokazi, koji mogu podnijeti vatru kušnje, a da ništa ne stradaju. Kristovo Evanđelje nije samo najljepša, najdragocjenija ostavština ljudskome rodu, koja prelazi s pokoljenja na pokoljenje, uvijek jednako veliko i sjajna, već je i živa istina, povjesno utvrđena, istina, koja crpi svoj neumrli i uvijek mladi život iz samoga božanskog vrela. Učitelj, koji je darovao svijetu ovo blago, bio je čovjek, ali i Bog, koji upravlja životima, Bog, od kojega nastaje sve živo i kome se sve opet vraća. On, koji ne može pogriješiti i čija je mudrost izvor ljudske misli. On je svojom riječju, ali i svojim djelovanjem, svojim čudesima, svojom žrtvom i uskrsnućem zapalio neutrnivi plamen, koji obasjava naše staze na putu k svome cilju. Ljudi ne mogu mijenjati, što je Bog odredio, ljudi ne mogu brisati, što je On zapisao u naša srca. Kao što se siječe i baca u oganj drvo, koje ne rađa dobre plodove, tako će nestati i svi oni proroci, koji šire zablude, a Kristovo Evanđelje ostaje i danas kao i jučer, ostaje do vijeka.

PODLISTAK

Mati

Od ranog jutra sjelo nešto na dušu Jure Vukelića i pritište ga i muči. Noć je prospavao mirno, ali pred zoru stisio ga oko srca i ne popušta.

Otišao je u ured, ali mu posao nije išao od ruke. Vratio se iz ureda ranije. Objedovat će s materom, porazgovoriti se s njome, pa će mu biti lakše.

Opazila mati, da ga nešto tišti. I upita ga: »Što ti je?« — »Ne znam, odgovori joj. Više puta dođe nešto na čovjeka, a da i ne zna, što je.. Proći će«.

Jure je najmlađe dijete trgovca Stipe Vukelića. Prvog dana mobilizacije g. 1914. pozvalo mu oca u vojsku. Nije se vratio. Poginuo prelazeći Savu. U Savi je našao i grob.

S materom udovicom zakukalo i troje sitne dječice.

I za života očeva teško se sastavljao kraj s krajem. A ipak ih je mati sve troje digla na noge. Ali samo Bog znade, koliko se napatila.

Sva se braća Jurina rano oženila. I Juru nagovarala mati, da savije gnijezdo. Ne htjede. Ostat će uz mater. Tko zna, bi li mu se žena slagala s materom. A ne bi podnio, da mu mati trpi.

I poslije podne otišao je u ured. Kad je došao kući, našao je mater u krevetu. Upita je: »Što ti je?« — »Nešto sam slaba pa sam prilegla, odgovori mu ona. Nije ništa. Proći će«.

Uzeo je ruku materinu, a ruka joj vlažna i vruća.

Da će po liječnika. Ne dade mati. Nije ništa, brzo će proći, uvjeravala ga. »A već mi je i lakše. Ustat ću i dat ću ti večeru. Bit ću uza te, dok ne pojedeš. I kao dijete nisi htio jesti, ako nisam bila uza te«.

I htjede se dići. Ne dade Jure. »Nemoj se mučiti«, reče Jure. »Sam ću. Znam, gdje su tanjuri i vilice. Pojest ću u kuhinji. Eto me za čas k tebi«.

Iza večere ne htjede Jure u svoju sobu. Ostat će uz mater. Da joj se nađe pri ruci, ako joj što ustreba.

Mati ni da čuje, da bdije uz nju. Veli joj on: »Koliko si ti noći probdjela uz moj krevet. A sad ne daš, da ja jednu noć probdijem pokraj tebe«.

»Što ti to govoriš, sine«, ona će. »Zar ti nisam mati? I kakova bih bila mati da spavam, a dijete mi je bolesno.? I tko bi mogao bolje podvoriti dijete od rođene matere. Sad si odrastao i ne trebaš moje pomoći. Ali da treba, probdjela bih ja i sada ne jednu noć nego i stotinu noći uza te. Ne brini se za me. Ako i ne zaspim, ne će mi biti teško. Starost ne spava dugo. Za čas se odmori. A kakav je moj posao? Ono, što se mrvu motam po kuhinji i nije posao. Barem mi brže prođe dan«.

Poslušao je mater i otišao u svoju sobu. Vrata je ostavio otvorena. Ustreba li ga mati, bit će za čas uza nju.

Leže napola obučen. Nije mogao zaspati. U duši mu se ređale slike iz mladosti. Još nikada nije osjetio, da toliko ljubi tu svoju staricu majku kao sada, kad se bojao da je izgubi.

Kako je bio sretan kad je kao dijete dolazio k njoj, a ona ga gladila po glavici. Voljela je ona svoju djecu, ali je bio siguran, da je najviše voljela njega. Uvijek je tražila, da bude uza nju.

Kao dijete nije ni slutio, kolike su brige mučile njegovu mater. I danas ne razumije, kako ih je mogla sve dići na noge. Što nosi dućančić na selu? I što da počne sirota žena, kad nema muške glave u kući. Svi je varaju, svi je prikraćuju. A ipak nisu bili ni on ni braća mu ni gladni ni goli. Jesu matere, koje vole svoju djecu, prave čudotvorke. U njihovim se rukama umnažaju hljebovi i iz nekoliko zrna niču pogače.

Ne pamti, da ga je mati kada udarila. Nije tukla ni druge djece. Al bi zaviknula na njih, kad bi što skrivila. A njega bi kriva samo tužno pogledala, i u očima bi joj se zacaklile suze.

Pade mu na pamet, kako ga jedne nedjelje poslije podne odvela na groblje. Okitila je bila djedov grob i zapalila svijeće. I rekla mu je, da se u tom grobu nalazi i duša njegova oca. Došla je izdaleka, da im bude bliže. On je kasnije često sanjao o ocu i žalio je, da je umro tamo negdje daleko, a da nije kod njih, pa da pomogne materi i da joj olakša brige.

Zadrijemao je. Kad se prenuo, otišao je do materina kreveta i položio ruku na njezino čelo.

Pod rukom je osjetio kaplje znoja. Trgnuo se i zapalio je svijeću. Mati mu je bila mrtva. Zaklopio joj je oči i poljubio joj hladnu ruku.

Nije plakao za materom. A i čemu da plače? Ta znao je, da se te noći otvorilo nebo, i da je u svoje dvore primilo jednu novu sveticu.

Život s Crkvom

SEDMA NEDJELJA PO DUHOVIMA
4. srpnja 1948.

U Uvodu sv. Mise potiče nas Crkva, da hvalimo Boga: »Pljeskajte rukama svi narodi, kličite Bogu veselim glasom, jer je Gospodin uzvišen i strašan, veliki kralj nad cijelom zemljom«.

U Molitvi moli svećenik, da Gospodin odvrati od nas sve, što je škodljivo: »Bože, čija se providnost ne vara u svojem upravljanju ponizno Te molimo, da odvratiš od nas sve što je škodljivo, a dadeš nam milostivo ono, što je korisno«.

U Poslanici (Rim. 6, 19-23) uči nas sv. Pavao, da služimo svojim tijelom Bogu: »Braćo! Govorim kao čovjek zbog slabosti tijela vašega. Jer kao što dadoste udove svoje u službu nečistoći i bezakonju za bezakonje, tako sad dajte udove svoje u službu pravdi na posvećenje. Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde. Kakav dakle plod imadoste tada od onih stvari, za koje se sad stidite, kad im je svršetak smrt? A sada oprostivši se od grijeha, a postavši sluge Bogu, imate plod svoj na posvećenje, a svršetak život vječni. Jer je plaća za grijeh smrt, a milost Božja život vječni u Kristu Isusu Gospodinu našemu«.

Sv. Evanđelje (Mat. 7, 15-21) nas opominje, da se čuvamo lažnih proroka, koje po plodovima možemo poznati, i da vršimo Volju Božju na zemlji: »Čuvajte se lažnih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovčjem, a unutra su vuci grabežljivi. Po rodovima njihovim poznat ćete ih. Zar se bere s trnja grožđe ili s čička smokve? Svako drvo dobro dobre rodove rađa, a zlo drvo zle rodove rađa. Ne može drvo dobro zlih rodova rađati, ni drvo zlo dobrih rodova rađati. Svako drvo, koje ne rađa dobra roda, isječi će se i u oganj baciti. Dakle po rodovima njihovim poznat ćete ih. Ne će svaki, koji mi govori: Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo nebesko, nego koji čini volju oca mojega, on će ući u kraljevstvo nebesko«.

Pod lažnim prorocima mislio je Krist knjiženike, farizeje i lažne učitelje, a mi danas možemo da smatramo lažnim prorocima svijet sa svjetskim častima i bogatstvom, tijelo sa zlim željama i strastima, đavla, koji obećaje sva kraljevstva ovog svijeta, te napokon zle knjige i spise. Svim tim lažnim prorocima ne treba vjerovati, da nas njihova nauka ne strovali u propast, nego čvrsto prionimo uz zakon Božji, koji nas vodi k miru i trajnoj sreći.

PREMA NAJNOVIJOJ STATISTICI je jedna petina svih misionara holandijske narodnosti.

U HOLANDIJI ima 36 katoličkih listova, koji izlaze dnevno.

Liturgijski kalendar

Nedjelja, 4. srpnja

VII. po Duhovima. — Sv. Udalrik (Ulrik). Rođen oko g. 890. u Bavarskoj. Bio je biskup u Augsburgu. Mnogo je bdio, postio i činio druga pokornička djela. Na puti su ga uvijek pratili siromasi. Madžari su dva puta provalili u Bavarsku sve do Augsburga. On je sve tješio i hrabrio i bez kacige i bez štita pošao u obranu Augsburga uzdajući se u Božju pomoć. Madžari nijesu mogli zauzeti grada. Svu svoju imovinu je razdavao siromasima. Za života je sebi načinio grobnicu i svakoga petka ju je obilazio. Svojim blagoslovom ozdravljao bolesnike, osobito padavičare. Kad više nije mogao čitati sv. Mise, vodila su ga dva svećenika svaki dan u crkvu, da ondje primi sv. Pričest. Ležeći na pepelu umro 4. VII. 973. Papa Ivan XV. proglasio ga svetim g. 993., i to je bilo prvo svečano proglašenje svetaca u Rimu.

Ponedjeljak, 5. srpnja

Sv. braća Ćiril i Metodije, slavenski apostoli. Rođeni u Solunu. Car Mihael III. poslao ih u Moravsku, gdje su pokrstili mnogo Slavena. Preveli su Sv. Pismo na staroslavenski G. 867. primljeni su s velikim počastima u Rimu. Tu je sv. Ćiril umro 14. II. 869. Papa je imenovao sv. Metodija nadbiskupom, nakon čega je on među Slavenima razvio veliku misijsku djelatnost. Umro 6. IV. 885. i pokopan u Velehradu. — **Sv. Antun Marija Zaccaria.** Rođen g. 1502. u Kremoni u Italiji. Kao liječnik otišao u svećenički stalež. Njegovo je srce bilo puno milosrđa, a njegova kuća utočište siromaka. Zvali su ga »anđeoskim čovjekom« i »anđelom Božjim«. Crkve su bile premalene za njegove propovijedi. U Milanu je osnovao kongregaciju redovnih klerika sv. Pavla, kojega je on osobito štovao. »Po duhu sv. Pavla apostola ka Kristu!«, bilo je njegovo geslo. Poslije njegove smrti prozvaše se ovi redovnici »barnabite«, jer su imali sjelo u crkvi sv Barnabe u Milanu. Središte njegova života bio je presv. oltarski Sakramenat. G. 1534. uveo je 40-satno klanjanje pred presv. Sakramentom na uspomenu onih 40 sati, što je sveto Tijelo Isusovo bilo u grobu. Mnogo je širio pobožnost prema muci i smrti Gospodinovoj. Umro 5. VII. 1539.

Utorak, 6. srpnja

Sv. Godeleva. Rodila se g. 1050. u Francuskoj. Njezin muž ju je zamrzio, progonio, uskraćivao joj hranu, stavio pod vlast sluge, koji je na nju pazio i konačno je dao iz zasjede ubiti 6. VII. 1070. Ona je sva progonstva podnosila s divnom strpljivošću i s potpunim predanjem u volju Božju. Bog ju je poslije smrti proslavio mnogim čudesima.

Srijeda, 7. srpnja

Sv. Vilibaldo. Rođen u Engleskoj. Na hodočašću u Rim i u sveta mjesta u Palestini proveo preko 7 godina. Papa Grgur III. poslao ga u Njemačku, da pomaže svojem ujaku sv. Bonifaciju u širenju sv. vjere. On ga je posvetio za biskupa u Eichstädtu. Umro 7. VII. 786. godine.

Četvrtak, 8. srpnja

Sv. Elizabeta. Rođena g. 1271. u Španjolskoj. Kod njezina rođenja pomirio se njezin otac sa svojim ocem, njenim djedom. Cijeloga života ona je djelovala pomirljivo s velikim uspjehom. Udala se za portugalskoga kralja Dionizija. Njegovu nevjeru podnosila je s nebeskom krotkošću i strpljivošću i brinula se za odgoj nezakonite djece svojega muža. Konačno je izmolila njegovo obraćenje. Izravnala mnoge teške svađe i sukobe među vladarima. Izdašno je pomagala siromake. Nakon smrti muža obukla redovničko odijelo sv. Klare. Umrla g. 1336. Njezin grob je bio otvoren 26. III. 1612. i sv. tijelo nađeno potpuno uščuvano, a iz njega izlazio preugodan miris.

Petak, 9. srpnja

Sv. Veronika Giuliani, djevica. Njezina je majka na umoru ostavila svakoj od svojih pet kćeri po jednu od pet sv. rana Isusovih. Najmlađoj Uršuli, koja je kasnije kao redovnica dobila ime Veronika, ostavila je ranu presvetoga Srca Isusova, iz koje proistječe sve blago ljubavi. Ona je rođena 27. XII. 1660. u Merkatelu u Italiji. U 17. godini stupila u ženski kapucinski red. Tu je trpjela mučeništvo ljubavi u sjedinjenju s raspetim Isusom. S njim je podijelila teret križa. Bila je obasuta mnogim trpljenjem, ali je vidjela, kako se sve njezine muke pretvaraju u dragulje u obliku križa. Uvijek je govorila: »Križ i trpljenje, to je pravo blago, to su čiste slasti!« Uz svoje ime dodavala naslov: »Kći križa«. Pretrpjevši najveća poniženja ostala je mirna i radosna. Gospodin joj utisnuo na glavu svoju krunu, od čega je mnogo trpjela. Liječnici su joj boli samo povećali, ali su morali priznati, da im je ta bolest potpuno nepoznata. Spasitelj joj je dao i sve svoje svete rane, a više puta je osjetila na tijelu bolno bičevanje, koje je za nas podnio naš Otkupitelj. Umrla u petak 9. VII. 1727.

Subota, 10. srpnja

Sedmero sv. braće mučenika. To su sinovi sv. Felicitate: Januarije, Feliks, Filip, Silvan, Aleksandar, Vital i Marcijal. Svi su podnijeli mučeništvo, na različite načine. Njihova sveta majka ih je kod toga neprestano hrabrila, neka odlučno podnesu za Krista sve muke. Konačno je i sv. Felicitata postigla mučeničku krunu. — **Sv. Rufina i Sekunda,** sestre djevice mučenice u Rimu g. 260. Nakon mnogih mučenja bile su bačene u Tiber.

Blagdan Sv. Ćirila i Metoda

Dne 5. srpnja slavi Crkva blagdan slavenskih apostola, solunske braće sv. Ćirila i Metodija. Pravo je i dostojno je, da hrvatski narod slavi solunsku braću. Evo zašto.

1. Sv. Ćiril i Metodije su sveci katoličke Crkve. Slavenski su narodi oduvijek štovali solunsku braću kao svece, i to ne samo istočni, nego i zapadni. Što više rimska je Crkva častila braću, te im iskazala velika dobročinstva, i za života i poslije smrti. Sv. Ćiril umro je u Rimu g. 869. Pobožni su Rimljani na čelu s Papom odmah iza smrti štovali sv. Ćirila kao sveca, i nisu htjeli dopustiti, da bi ga sv. Metodije, prema materinjoj želji, prenesao u domovinu, nego su ga pohranili u prastaroj crkvi sv. Klementa kraj Koloseja. God. 1880. propisao je papa Leon XIII. u svojoj okružnici »Grande munus« štovanje sv. Ćirila i Metodija za svu katoličku Crkvu, za sve narode. Nama je katolicima dosta već službena kanonizacija Crkve, da solunsku braću štujemo kao svece, jer ih je Crkva obojicu službeno podigla na oltar. — Osim toga potiče nas i sam sveti život solunske braće, da ih štujemo i častimo.

2. Sv. Ćiril i Metodije su veliki apostoli katoličke Crkve, te se mogu isporediti s najvećim apostolima i misionarima svih vremena. Ma da su bili sretni u svojoj samostanskoj tišini, ipak, kad su bili pozvani, ostaviše tu samoću, pa pođoše da propovijedaju Kristovu vjeru na sve strane svijeta. Vidimo ih kod Kazara u južnoj Rusiji, kod Saracena u kalifatu bagdadskom, u Bugarskoj, u Moravskoj, u Češkoj, u Panoniji. Svuda propovijedaju vjeru Kristovu, šire luč svetoga Evanđelja, razbijaju mrak poganstva. U tom misijskom poslu sv. Ćiril umre mlad u Rimu, iscrpljen od apostolskih tegoba. Metodije nastavlja njegov posao. Zaređen za biskupa i postavljen od Pape za metropolita nekadanje srijemsko-panonske metropolije nosio je sam na svojim ramenima veliki teret. Uređivao je svoju crkvenu pokrajinu, uzgajao kler, učio i pisao knjige. Staroslavenski pisac piše o sv. Metodiju, da je bio izgled svih kreposti.

3. Sv. Ćiril i Metodije su veliki i predivni apostoli crkvenog jedinstva. Katolička Crkva pozna malo svetaca, koji bi nam bili tako uzvišeni primjer velikog katoličkog i apostolskog duha, kao solunska braća. Dođoše iz Grčke, djelovahu poglavito među Slavenima, i bijahu neograničeno odani Rimu pa i u onom žalosnom času, kad se carigradski patrijarhat otrgao od Rima. Sv. Ćiril moli na samrtnoj postelji za crkveno sjedinjenje. Sv. Metodije je radio i trpio, da se obistine Kristove riječi »da budu svi jedno«. On je bio mučenik odanosti svetoj Crkvi i svetoj Stolici rimskoj. Rad za crkveno sjedinjenje Slavena, to je duhovna oporuka svete braće.

4. Konačno sv. Ćiril i Metodije su osnivači prosvjete slavenskih naroda. Oni su stvorili posebno pismo, oni su prvi počeli pisati knjige starim slavenskim jezikom, oni su prvi dali svome svećenstvu i svojim vjernicima Sveto Pismo i liturgičke knjige u njihovu jeziku. Oni su osnivači slavenske književnosti i slavenskog bogoslužja.

Slavensko je bogoslužje mnogo pomoglo, da se kršćanstvo raširilo među svim Slavenima. Slavensko je bogoslužje odobrio najprije papa Hadrijan II. g. 869., te ponovno papa Ivan VIII. g. 880. za žive svete Braće. Poslije njihove smrti uzdržalo se ono među Hrvatima, te ponovno potvrđeno god. 1248. od pape Inocencija IV. Glagoljsko bogoslužje u nekim hrvatskim, primorskim i dalmatinskim biskupijama draga je uspomena na blagosloveni rad svete Braće.

U mnogim slavenskim zemljama postoji već dugi niz godina nabožno društvo pod imenom »Apostolat sv. Ćirila i Metodija, pod zaštitom bl. Djevice Marije«. Svrha je društva štovati Majku Božju, zajedničku majku Istoka i Zapada, te sv. Ćirila i Metodija, i moliti se za vjersko sjedinjenje slavenskih naroda. Članovi mole dnevice 1 Očenaš i 1 Zdravo Marijo s dodatkom: »Presveta Djevica Marijo, sv. Ćirile i Metodije, molite se Bogu za nas«. Uz to daju članovi kakav doprinos u društvene svrhe. Doprinosi se šalju: Centralnoj Upravi Apostolata sv. Ćirila i Metodija u Zagrebu, Kaptol 29. na ček pod br 40-704231. Po primjeru sv. Braće molimo se i radimo, da bude jedno stado i jedan pastir!

Zagonetka o Isusovim pristašama

Pojava svih velikana, koje sretamo kroz ljudsku povijest, bila je obavijena nekom tajnom. Svi su oni bili jedinstveni u svom kraju i u svom vremenu. Mnogo ih je bilo, koji su ih poznavali, a samo jedan dio tih brojio se među njihove pristaše. Tražila se zato stanovita srodnost duha, bar u toliko, da je misao i riječ velikana mogla naći odjeka u njihovom srcu . . .

I Najveći od svih velikana imao je i ima još i danas svoje tajne. I čini se, da se baš u tome krije riješenje zagonetke činjenice o Isusovim pristašama.

Jer se izdigao iznad svih, mogao je biti zapažen od svih. I Sam je htio, da tako bude; i baš ta je želja učinila od Njega doživotnog putnika.

Bilo ih je mnogo, pokraj kojih je On prošao, i koji su pokraj Njega prošli — i čuli Njegov glas. Na tisuće ih je bilo, koji su Ga u stopu pratili, očarani riječima Njegovih govora i priča kao melodijom iz čarobnog kraja . . . Tisuće su bile u Njegovoj pratnji, dok je uz Hosanna i palme ulazio u Kraljevski grad . . .

To su bili mnogi, koji su znali za svoga Velikana. Između njih naći ćemo pod Križem Njegove tadašnje prve pristaše. Ne ćemo se namučiti, dok ih pobrojimo. Uz Majku i još dvije pobožne žene stoje tu, »ljubljeni učenik« i Magdalena kao osamljeni predstavnici onih, koji će se u milijunskim povorkama dičiti, da su Njegovi - kroz vjekove . . .

Gdje su sada oni mnogi, kojih je bilo i tisuće? — I kako to, da sada, kad Razapetom nije više stalo do riječi, nema nijednoga od njih, da Mu bar svojom nijemom nazočnošću dokažu ljubav i vjernost? - Ta zar Ga oni nisu ljubili? - Možda. Zapravo to je bilo nešto drugo, što se samo zvalo ljubav. — bilo je dakle u taj čas samo par onih, Koji su Ga istinito ljubili.

U čemu leži tajna te čudesne pojave?-

Bilo bi ih tada više uza Nj, da je bilo više onih, koji su Ga uistinu poznavali - jer se ne može pravo ljubiti ono, što se ne pozna pravo.

Nije bilo dosta, da se Učitelj pojavio i da je progovorio. Da Ga upoznaju i uzljube, tražilo se nešto i od onih, koji su Ga gledali i slušali . . .

Ivanove oči, u kojima se zrcali mir srebrnih jezera, netaknuti azur dalekih visina, sjaj rosne kaplje obasjane zrakom mladog sunca; Ivanove oči, u kojima se odrazuje nebo -nebo, za koje znaju samo djevice, te oči i one stostrukim dnevnim i noćnim suzama isprane oči raskajane grješnice čuvaju veliku tajnu zagonetke o Isusovim pristašama, koja se provlači kroz vjekove . . .

Sretne se u životu ljudi, koji znaju za Isusa Krista, ali koji misle i govore o Njemu sve, samo ne ono, što On jest. To su oni, koji do današnjeg dana umnožavaju broj onih mnogih, koji su Ga pratili po Galileji, koji su Ga slušali dane i dane i sjedjeli do Njegovih nogu možda i više puta upravljajući pogled na Njegov Lik, a da Ga ipak nisu ni jedanput pravo vidjeli.

Ali sretne se i takovih, koje bismo, da su živjeli prije devetnaest vjekova, bili sigurno u onaj Petak našli pod Njegovim Križem - ljudi, koji Ga ljube, jer znaju, tko je i šta je On, jer su Ga pravo vidjeli.

Njega vidjeti, pa i samo jedanput vidjeti, znači ostaviti sve ostalo i samo Njega početi ljubiti:

No treba Ga uistinu vidjeti. Njega vidjeti, a ne šta drugo. I Njega vidjeti onakva, kakav uistinu jest.

Ima ljudi, koji zapažaju samo neke boje. Druge ne utječu na njihove oči. Oni nemaju pravog pojma o stvarima. Ima takvih bolesti i u gledanju duše. Postoje dapače tu još veća razgranjenja. Zato ih je malo, koji imaju pravi pojam o Božanskom Učitelju. Jer On se može vidjeti samo i jedino očima, kakve su bile oči mladega Zebedejeva Sina ili one Marije iz Magdale . . .

Iz prirodnih nauka

Brzinom svijetla

Dosad smo u kratko proletjeli mali, posve mali, možemo kazati veoma neznatni dio svemira, u kojem boravi naše Sunce sa svojim planetima i s našom Zemljom među njima. Ali ne smijemo misliti, da Sunce miruje. I ono sa svim svojim planetima leti, leti nekuda strašno daleko u nedohvatne dubine svemira. Kamo ono leti? Što li se nalazi iza Plutona i još neotkrivenoga Hadesa? Hoćemo li onamo na izlet, nije nam dostatna nikoja zemaljska naša brzina. Želimo li mjeriti one udaljenosti i one veličine, nisu nam dostatni naši nebeski metri od 150,000.000 km. Moramo se sjesti na neki nevidljivi aeroplan, koji mora letjeti brzinom svijetla. Pa i ta će nam biti doskora prespora. Brzina je svijetla silna. U 1 sekundi prevali svijetlo put od 300.000 km. Naša Zemlja dakle ni nema takvih udaljenosti, ni protega, da bismo na njoj okušali brzinu svijetla. 300.000 km u 1 sekundi!!! Naša je Gundulićeva ulica u Zagrebu dugačka 1 km. Pješak, i to dobar pješak proći će je možda i za 10 minuta brzi vlakovi, i to oni najbrži na svijetu za kojih pol minute, aeroplan za kojih 10—15 sekunda, a svijetlo? Ono je može proletjeti u jednoj sekundi 300.000 puta. I elektrika imade jednaku brzinu kao svijetlo. Zamislimo si dakle žicu, koju smo provukli 150.000 puta u jednom i drugom smjeru naše Gundulićeve ulice u Zagrebu. Kroz nju će struja proletjeti za 1 sekundu. S ovakvom brzinom pođimo dalje na izlet kroz svemir. A i naše mjere ne će više glasiti: toliko nebeskih metara ili toliko milijuna ili toliko milijardi kilometara, nego ćemo kazati toliko godina svijetla. Ono brzo svijetlo, koje u 1 sekundi prevali 300.000 km, treba, da dopre od neke zvijezde do nas toliko i toliko godina. Dakako, da sad moramo i te udaljenosti izražene u godinama svijetla, pretvoriti u kilometre, da uzmognemo dobiti pravu sliku svemirskih daljina. Pomoći će nam čisto računska razmatranja. Za jedan kilometar znademo, da imade 1.000 metara. Sad ćemo k toj brojci 1.000 ,straga dodavati ništice. Dodamo li jednu ništicu dobivamo broj 10.000. Pridodajmo i još jednu, pa će nam se pokazati broj 100.000. Pođimo i dalje! Ta ništica nije tako teško dodavati. S još jednom ništicom eto nam broja 1,000.000. Moramo ustrajno nastaviti do 10,000.000, zatim još više 100,000.000, za dalje do tisuću milijuna ili jedne milijarde: 1.000,000.000. Za svemirske udaljenosti iza našeg sunčanog sustava takav nam je broj još uvijek veoma malen. Moramo i nadalje dodavati ništice, da dobijemo 10.000.000.000, pa 100.000,000.000 i konačno 1,,000.000,000.000. Jedan bilijun! Ili 1.10^{4} km! Strahovita udaljenost. Spomenuli smo jednu godinu svijetla, pa naglasujem, da učenjaci uzimaju prema svojim računima jednu godinu svijetla okruglo kao udaljenost od 10 bilijuna km. Ako je izvor svijetla daleko 10 bilijuna km, onda će svijetlo trebati oko 1 godine dana da dopre do našeg oka ovdje na zemlji. Slikovito prikazano:

10,,000.000,000.000

godina svijetla.

Promotrimo malko naše zemaljske brzine i udaljenosti prema udaljenosti u svemiru i prema brzini svijetla. Znam, da baš ne će svaki htjeti u aeroplan, zato ćemo u mašti svojoj sjesti u brzi vlak, koji juri brzinom od 100 km na sat. Taj će vlak u jednom danu prevaliti 2400 km. Veoma mnogo, veoma daleko, no to je prema svemirskim udaljenostima prava ništica. Moramo dalje, i to ustrajno. U jednoj će godini prevaliti taj vlak oko 1,000.000 km. Trebat će nam preko 8 godina, da prodremo iz našeg sunčanog sustava. Kad bismo se sad prvi put nakon toliko godina okrenuli natrag prema nama, imali bismo pred sobom krasnu sliku.

Sunce bismo vidjeli u velikoj udaljenosti kao sjajnu žarku zvijezdu. Saturn bismo vidjeli bliže, nego li sada, pogotovo Uran i Neptun. Zemlju bismo zapazili kao malu sitnu zvijezdicu tako, da bismo jedva vjerovali, da smo iz nje otišli pred dobrih pet godina. Ali koja korist nakon toliko godina! Zvijezde stajačice bi nam izgledale gotovo jednako udaljene kao i sada. Pa kad ćemo onamo stići? Da prevalimo put od 1 bilijuna km, trebat će nam ne još pet godina, ne još deset ili stotinu, nego blizu 1,000.000 godina. Zaputimo li se dalje, da dođemo do one točke, koja je od Zemlje daleko jednu godinu svjetla. Svjetlo treba jednu godinu dana, dok mi trebamo oko 10 milijuna godina za tu udaljenost.

Iz katoličkog svijeta

NOVI ČLANOVI PAPINSKE AKADEMIJE. Sv. Otac je imenovao 30 svibnja o. g. za nove članove Papinske Akademije šest poznatih naučenjaka s različitih područja znanosti. To su: H. Sidney Langfeld, profesor psihologije na sveučilištu u Princetonu (USA); Eduard Cruz-Coke, profesor fiziološke i patološke kemije na sveučilištu u Santiagu (Čile); Eduard A. Doisy, profesor biokemije na katoličkom sveučilištu u St. Louisu (USA) i dobitnik Nobelove nagrade; Jose M. Albareda-Herrera, profesor geologije na sveučilištu u Madridu; Alojzije de Castro, profesor na liječničkoj klinici u Rio de Janeiru (Brazilija) i Sir Eduard V. Appleton, profesor fizike na sveučilištu u Londonu i dobitnik Nobelove nagrade za g. 1947.

NA XVII. MEĐUNARODNU KONFERENCU Crvenog Križa, koja će se održanu u Stockholmu (Švedska) od 20. do 30. kolovoza o.g., pozvana je i Sveta Stolica.

U RIMU započelo se gradnjom ogromnog svratišta, u koja će se djelomično smjestiti hodočasnici, koji će doći u Rim za jubilarnu godinu 1950. Teren za zgradu nalazi se u neposrednoj blizini same bazilike sv. Petra, pa će i s te strane mnogim hodočasnicima biti omogućen udobniji boravak u Vječnom Gradu.

POSVETU PRESV. SRCU ISUSOVU obavit će kardinal Preysing, biskup Berlina, 4. srpnja na velikom sastanku katolika, koji će se održati u stadionu »Olympia«.

U JAPAN otputovao je u mjesecu svibnju njemački misionar Fritz Braun. To je prvi Nijemac, koji je uspio dobiti dozvolu okupacionih vlasti za rad u misijama. Kako javljaju novine ovakvo dozvole bit će od sad češće izdavane. Prema istim vijestima u samoj Njemačkoj već je sada spremno za put u misije 150 misionara »Družbe Riječi Božje«, 50 Franjevaca, 100 Bijelih otaca i 30 Benediktinaca.

U BISKUPIJI TRIER skupljali su milodare za dušobrižništvo među katolicima bjeguncima iz istočne Njemačke. Uspjeh je bio slijedeći: 150 kaleža i monstranca (pokaznica za Euharistiju), 600 misnih odjela, 300 alba, oko 4.000 knjiga.

U JAPANU je 20 mladih Japanki osnovalo samostan klarisa. U Marioki je osnovan samostan dominikanki.

U JAPANU povedena je borba za suzbijanje nećudorodne štampe. Skupljaju se potpisi za jedan zakonski prijedlog, kojim bi se zabranila štampa, koja truje i kvari naročito mladež.

100-GODIŠNJICU smrti španjolskog katoličkog filozofa Balmesa proslavit će katolička sveučilišta na cijelom svijetu.

BLAGDAN SVETOG ĆIRILA I METODA proslavljen je i u Rimu svečanom sv. Misom u bazilici sv. Klementa.

DRUŠTVO HOLANDSKIH KATOLIČKIH UMJETNIKA. S odobrenjem holandskih katoličkih biskupa osnovano je nedavno ovo društvo sa zadaćom da potpomaže duhovne i materijalne potrebe katoličkih umjetnika. Duhovni savjetnik udruženja je P. Bruin.

U VERSAILLESU (Francuska) održan je u mjesecu svibnju velebni kongres katoličke seljačke omladine Francuske. Na kongresu su omladinci izlagali i brojne ručne radove.

TOKOM JUBILEJNIH SVEČANOSTI NA SV. GORI u Češkoj do nedjelje 6. lipnja pričestilo se preko 30.000 hodočasnika, koji su došli iz svih krajeva Čehoslovačke Republike. Preko 200 procesija prošlo je pokraj velikog Križa na sred svetogorskog trga. Prije nego li se svečanosti zaključe, očekuje se posjet preko 100.000 hodočasnika.

MISIJSKI KONGRES. Na katoličkom sveučilištu u Luvenu (Belgija) održao se je od 31. ožujka do 4. travnja o. g. misijski kongres. Kongres je vodio o. Masson, koji je govorio o ulozi svjetovnjaka u misijskom radu.

MISIJE PARIZA. G. 1940 u najzapuštenijim predjelima Pariza osnovano je društvo »Mission de Paris« za vjerski apostolat. Ovo društvo je i poslije rata nastavilo svojim djelovanjem, te se sve više širi i bere sve veće plodove. Svećenici, članovi ovoga društva, žive nekom vrst[illegible] redovničkog života i u pastvi upotrebljavaju posve nove načine. Napose se odlikuju velikim idealizmom, revnošću i požrtvovnošću. U radu ih obilno pomaže pariški nadbiskup.

»UVOD U BRAČNI ŽIVOT«. Tako nazivaju tečajeve, koje katolički krugovi u Antwerpenu (Belgija) održavaju za one, koji imaju stupiti u brak. Tečajevi se drže po načelima papine enciklike o kršćanskoj obitelji. Tečajci slušaju predavanja o kršćanskim načelima obiteljskog života, liječnička predavanja i predavanja o gospodarskoj strani obiteljskog života. Za vrijeme tečaja tečajci redovito prisustvuju sv. Misi i pristupaju na sv. Sakramente. Po općenitom sudu onih, koji tečajevima prisustvuju, uspjeh ovih tečajeva je vrlo velik.

JUBILEJ KRAKOVSKE BOGOSLOVIJE. Krakovsko sveučilište je svečano ovih dana proslavilo 550-godišnjicu bogoslovskog fakulteta. Na programu svečane akademije, koja je tom prigodom bila priređena, održano je nekoliko znanstvenih predavanja. Proslavi je sudjelovao i kardinal Sapieha.

HODOČAŠĆA ZRAKOPLOVOM. Dne 18. svibnja o. g prispio je prvi zrakoplov s hodočasnicima u Lurd. Hodočasnici su bili iz Belgije. U blizini Lurda je uređen aerodrom, i sada podržavaju redovite zrakoplovne veze s Lurdom Belgija, Engleska i Afrika. Uskoro će biti uspostavljena i redovita zračna veza također s Amerikom.

POVODOM IZLOŽBE ŠTAMPE u Münchenu dao je katolički crkveni list (Münchener katholische Kirchenzeitung) pregled o katoličkoj štampi prije nacional-socijalističke vladavine, za nje i sada. Prije je bilo u Bavarskoj i u Württembergu oko 160 katoličkih listova. Za vrijeme rata je takoreći sva katolička štampa bila svedena na ništicu. Sad ima doduše opet više katoličkih listova i časopisa, ali sve to još ni izdaleka ne odgovara stvarnim potrebama. Poteškoća je zbog doznake papira. Pisac pregleda kaže: Vjeri daju mnogo lijepih riječi, ali malo papira: riječ Božja je teško racionirana.

NADBISKUPIJA BOSTON ima brojan podmladak, daleko preko stvarnih potreba nadbiskupije. Zato će novozaređeni svećenici smjeti služiti po pet godina izvan nadbiskupije u krajevima, gdje nema dosta svećenika.

NAJVIŠI SAMOSTAN. Istočno od Mont Blanca, najvišeg brda u Evropi, nalazi se samostan sv. Bernarda na visini od 2467 m nad morem. Samostan se nalazi na mjestu, kuda je Napoleon prešao Alpe, kada je išao na ratni pohod u Italiju. Ovaj samostan je jedan od najstarijih u Europi. Ustanovio ga je sam sv. Bernardo s tim, da služi kao sklonište putnicima, koji iz sjevernih krajeva Europe putuju u Italiju.

U NADBISKUPIJI LYON (Francuska) uvedena je jedna novost među svećenicima u seljačkim krajevima. Svećenici su se organizirali u manje grupe sa svrhom, da jedni druge pomažu u duhovnoj pastvi. Jedamput mjesečno sastaju se pod predsjedanjem nadležnog dekana, da taj dan provedu u zajedničkoj službi Božjoj, u zajedničkom moljenju brevijara te u raspravljanju o novim potrebama pastorizacije. Predviđeno jt i to, da pojedini dušobrižnici mogu ići na primjereni godišnji odmor, a da njihova župa ipak bude opskrbljena svećenikom.

NOVI MORAVSKI METROPOLIT. U Olomucu se je izvršila 3. svibnja o. g. posveta novoga moravskog metropolite i olomuckog nadbiskupa Dr. Josipa Malocha. Posvetu je obavio praški nadbiskup i češki primas Dr. J. Beran, a kao suposvetioci su bili nadbiskupi Dr. Čarsky i Dr. Zela. Bilo je prisutno više biskupa i nadbiskupa. Vladu ČSR su zastupali ministri Dr. A. Čepička, Dr. Z. Nejedly i J. Plojhar. Sv. Stolicu je zastupao mgr. Veronino. Narod je u velikom broju prisustvovao posvećenju svoga novoga nadpastira.

NOVA SVEUČILIŠNA KATEDRA. Na sveučilištu u Heidelbergu (Njemačka) bit je ustanovljena nova sveučilišna katedra (učiteljska stolica), na kojoj će se predavati katolički pogled na svijet.

PRIČEST MLADE DUŠE

O, Gospode, kako sam sretna, što si došao k meni u ovo divno sunčano jutro.

Na prvim tracima jutarnje zore spustio si se u moju dušu.

O, Isuse, ja Te pozdravljam sa svim čeznućima i željama duše moje i srca moga...

Ostani uvijek kod mene, jer bez Tebe moja mlada duša nije sigurna ni jednoga trena u ovoj dolini.

Isuse, dopusti, da izlijem pred Tebe sve ono, što leži na mom srcu.. Čuj!.

Ovoga časa u mojoj blizini kleči još jedna mlada duša.

I k njoj si došao jutros...

Reci joj, Isuse, da ovdje, posve blizu nje, netko za nju moli...

Da, Predobri, ja Te molim, da ovu dušu, nikada, nikada ne ostaviš...

Sve nas, koji smo Ti jutros diljem cijeloga svijeta otvorili vrata svoga srca, sve nas blagoslovi Svojom svetom Desnicom.

Otiđi s nama u naše domove, i tamo blagoslovi sve drage naše.

I radi neizmjernog bogatstva, koje se krije u Tvojem Euharistijskom Tijelu, daj, da ovaj Tvoj dolazak u moju dušu pospješi obraćenje grješnika!

Daj milostivo pogledaj na sve one, koji su nevoljni i opterećeni.

Ti znaš, Isuse, koliko ih ima, koji očekuju Tvoju pomoć.

Pomozi svima, pomozi, o Predobri!

Ja te molim, da mi pošalješ Duha, da mi po Njemu dođu Njegovi darovi.

Ja te molim, da mi dadeš po Njemu znanje i radost.

Neka te dvoje bude za uvijek u meni.
Isuse, časovi prolaze, a posao zove!
Ja idem!

Ali ne ću sama poći-

Pođi Ti sa mnom, da Ti cijeloga dana do Tvoga sutrašnjeg dolaska neprestano zahvaljujem, što si došao, i što me neprestano obasipješ Svojim milostima.

Isuse, vrijeme je.

Pođi sa mnom, ja Te molim, podijmo zajedno u novi dan u Ime Oca i Sina i Duha Svetoga — Amen.

—•—

MISIJSKO SREDIŠTE JERKALO u Tibetu izgleda da je izgubljeno za katoličke misionare zbog nepopustljivih progona tibetanskih lama. Ovo misijsko središte geografski pripada Kini, no ono je već dulje vremena otcijepljeno od centralne vlasti. Prema zadnjim vijestima iz Jerkala je otputovao i zadnji misionar.

— o —

BISKUPSKO SJEMENIŠTE U U PAZINU

Dne 21. lipnja t. g. položila su 4 đaka Biskupskog sjemeništa u Pazinu ispit zrelosti (veliku maturu) sa vrlo dobrim uspjehom. Koncem te školske godine, koja je treća, otkada se je otvorilo Sjemenište, priredili su đaci priredbu, kod koje su pjevali jednu operetu i prikazali dramu »Santarenski đaci«. Veliku hrvatsku klasičnu sjemenišnu gimnaziju polazila su te godine 144 đaka od kojih pripada najveći dio Pazinskoj i Porečko-pulskoj ap. administraturi, te Krčkoj, Riječkoj i Senjskoj biskupiji. Od sjemeništaraca završilo je školsku godinu 11 s odličnim, 30 s vrlo dobrim, 50 s dobrim i 18 s dovoljnim uspjehom, dok su četvorica dobila nedovoljnu ocjenu, a 26 ih je upućeno na popravni ispit.

NOVOMISNICI. — U zagrebačkoj katedrali zaređeno je na Petrovo, dne 29. lipnja o. g. u svećenike 9 bogoslova zagrebačke nadbiskupije i 2 franjevca. Oni će imati svoje mlade Mise ovim redom. **Dne 4. srpnja:** Mihajlo Dudaš u Gradecu, Ivica Fuchs u Daruvaru, Severin Pernek u Banja Luci, Niko Petrović u Dubravi kod Brckoga. **Dne 11. srpnja:** Viktor Golubić u Prelogu i Branimir Štimac u Cvetkovću, Josip Gjuran u Ludbregu. **Dne 13. srpnja:** Antun Gabrić u Subotici, Josip Kribl u Mikleušu.

Franjevci Dabošić fra Velimir, dne 11. srpnja u Čakovcu, a fra Silvije Večerin, dne 4. srpnja u Sv. Ivanu Zelini.

Našim [illegible] mnogo božjeg bla[illegible] svećeničkom radu.

Vlasnik i izdavač: Hrvatsko Književno Društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. — Uređuje i za list odgovara: Dr. Pavao Lončar, kanonik, Zagreb, Kaptol 16. — Tisak »Štamparije novina« Zagreb, Masarykova ul. 28a. — [illegible] čekovnog računa uprave lista: 4—966031. Pretplata iznosi: godišnje 100.— Din; polugodišnje 50.— Din; tromjesečno 25.— Din, [illegible] broj 2.— Din. — Adresa uprave: Trg Kralja Tomislava 21.